

ZVON

LEDEN / JANUARY

2019

časopis krajanské rodiny v New Yorku

www.zvon.info

Cirkevní otcovia – úvod

MV

V našej ďalšej sérii si predstavíme „cirkevných otcov“ a v krátkosti ich učenie. Predpokladám, že väčšina z vás označenie „cirkevný otec“ nikdy nepočula, takže začneme tým, že si ozrejmime niektoré pojmy a historický kontext.

Cirkevným otcom sa označujú významní teológovia, filozofi a myslitelia Katolíckej cirkvi v období zhruba od 1. do 8. storočia (v tom čase bola ešte Cirkev jednotná, k rozdeleniu na západnú – katolícku a východnú – pravoslávnu prišlo až v roku 1054). K označeniu niekoho za

cirkevného otca je potrebné aby spĺňal nasledovné štyri kritériá: pravovernosť, starobylosť, cirkevné schválenie a svätosť života. Pre zaradenie medzi cirkevných otcov je tiež potrebné aby zanechal písomné dielo, patril do obdobia kresťanského staroveku (ktorý sa na západe skončil skôr ako na východe, keďže tam pokračovala Byzantská ríša) a aby bol považovaný za zvlášť veľkú autoritu vo veciach viery.

Rané kresťanské obdobie bolo hneď po svojom vzniku konfrontované s helenizmom a jeho myslením. Helenizmus je grécky filozofický myšlienkový systém a systém pojmov, ktorý bol dominantný v tom čase aj v Rímskej ríši a teda dalo by sa povedať v celom civilizovanom svete (ako sa sami Rimania označovali). Gréčtina bola niečo ako angličtina dnes (neskôr to prebrala na západe latinčina). Tento pojmový systém je dominantný dodnes aj vďaka tomu, že kresťanstvo sa mu prispôbilo. Môže sa nám to zdať azda zbytočné filozofovanie, ale napríklad bez takého helénskeho pojmu „osoba“ sa dnes nezaobídeme. Treba podotknúť, že židovský a celkovo blízkovýchodný myšlienkový

svet bol trochu iný. Ľudia na blízkom východe obľubovali podobenstvá a príbehy, ktorých posolstvo a ponaučenie boli dôležitejšie ako to či sa naozaj odohrali. Gréci a potom aj celé európske myslenie (až dodnes) obľubovalo kategorizáciu, fakty a priamočiare definície. Poviem to na príklade – otázka ľudskej duše. Židia si predstavovali dušu človeka ako krv, ktorú máme v žilách - aj preto napríklad kóšer mäso musí byť bez krvi, hoci to neznamená, že židia veria v dušu u zvierat, no táto prax bola bežná v staroveku na celom blízkom východe. Naproti tomu v gréckom – helénskom myslení bola duša človeka niečo ako obsah, telo potom forma. Obidva myšlienkové prúdy hovoria to isté len inou formou – totiž, že človek má telo a dušu. Človek je človekom len keď má telo aj dušu. Aj preto veríme (tak ako aj židia) vo vzkriesenie tela na konci sveta – totiž ak by naše telá neboli vzkriesené, človek ako celok by nemal večný (posmrtný) život, len jeho duša.

Komu by sa mohlo zdať, že to je filozofovanie „o ničom“ tak nech sa zamyslí ešte raz. Ono totiž nie je jedno či Ježiš Kristus je Boh a človek alebo len človek. Alebo niečo medzi – viac než človek, menej než Boh. Tieto a viaceré ďalšie základné otázky majú zásadný vplyv na našu vieru (ak ste veriaci). V tomto rannom období Cirkvi sa o týchto otázkach diskutovalo a boli zhrnuté základy kresťanskej vierouky – ktorá sa síce verila vždy a všade v Cirkvi už od čias apoštolov, no nebola konfrontovaná s potrebou ju definovať v týchto pojmoch alebo kategóriách.

Hoci trochu odbočím, na záver dodám, že ak aj nie ste veriaci a myslíte si, že pojmy a filozofia sa vás netýkajú a je zbytočné nad tým bádať v našom pretechnizovanom a materialistickom svete tak sa mýlite. V dnešnej dobe to začína byť veľmi viditeľné ako je dôležité mať jasno v základných pojmoch a otázkach a ako veľmi nebezpečné môže byť ak sa niekto snaží nanovo predefinovať základné pojmy. Vezmite si napríklad dnes modernú genderovú ideológiu, ktorá hlása, že ľudská prirodzenosť (od slova príroda) neexistuje a všetko – aj vaše pohlavie je len vecou momentálneho pocitu či spoločenskej dohody. A ľudom sa to podsúva ako forma slobody či oslobodenia, hoci fakty nepustia – nikto nikdy nedokáže zmeniť DNA človeka z mužskej na ženskú a naopak. Takisto existujú len dve formy tejto DNA – mužská a ženská, nie je to vec pocitov či dohôd ale holý fakt. Na zemi nikdy nebola kultúra či národ, ktorý by spochybňoval takúto základnú vec. Keď ale raz príde vaše dieťa zo školy a povie vám, že ho v škole učia, že pohlavie je len vecou výberu a momentálneho pocitu potom zistíte, že filozofia a definícia základných pojmov sa vás týka viac ako si myslíte.

“**N**ARODIL SE NÁM „NOVÝ ROK“. Spousta lidí ho bujaře oslavila na náměstích mnoha měst. Další lidé oslavili jeho narození v rodinách. Byli také i tací, kteří neměli žádný důvod k oslavám a prostě jednoduše zalehli do postelí a ráno se probudili do nového roku, který nese datum **2019**.

Jak lidé slaví narozeniny něčeho, v tomto případě Nového roku, nebo ve většině oslavu narozenin někoho, závisí na počtu let, zdraví, a vztahu k lidem, kteří se mnou narozeniny oslavují.

U nás doma v České republice se po revoluci začalo velice okázale slavit jakékoliv kulaté výročí. Nejen ta obligátní padesátka, ale také čtyřicítka, třicítka, dvacítka... Jak se lidově říká. Důvod k oslavě se už nějak najde.

Pamatuji si, že jsme doma jako mladí lidé slavili příchod nového roku s partou lidí na chatě. Několikrát jsme se také sešli někde na faře na horách a o půlnoci byla v kostele mše svatá. Krásné byly také půlnoční mše svaté na svatém Hostýně. Mezi mnoha přítomnými byli příslušníci STB, kteří sledovali „aby se správně slavil nový rok“. Snadno se dali odhalit, neuměli se přezehnat, odpovědi a chování v kostele jim moc nešlo. To je bohudíky za námi.

Čas se nedá zastavit, roky přibývají, ale také se krátí čas, kdy se skutečně s Bohem setkám. Není to úžasný pocit a vědomí, že uvidím Toho, který mi dal život? Uvidím svého Stvořitele, který dal smysl mému životu. Uvidím Boha, který vymyslel ČAS.

Milí čtenáři, přeji Vám krásné prožití času v roce 2019, hodně pohody a všeho, co Vás přitáhne blíž k Bohu.

Váš Fr. Antonín

EXISTENCE ITSELF STANDS IN NEED OF NOTHING, FOR IT LACKS NOTHING, WHEREAS EVERYTHING ELSE NEEDS IT, BECAUSE OUTSIDE OF IT THERE IS NOTHING. NOTHINGNESS STANDS IN NEED OF EXISTENCE, AS A SICK MAN LACKS HEALTH AND IS IN NEED. HEALTH HAS NO NEED OF A SICK MAN. TO WANT NOTHING, THEREFORE, CHARACTERIZES THE HIGHEST PERFECTION, IS FULLEST AND PUREST EXISTENCE.

MEISTER ECKHART

Čirá radost

Anthony de Mello

V pozůstalosti slavného indického jezuita Anthony De Mella byl nedávno objeven manuskript de Mellových ignaciánských duchovních cvičení. Další knihou z pozůstalosti je text, který rovněž vychází z jeho přednášek, ale je tentokrát bezprostřední, odlehčený a humorný, jak jsme tomu zvyklí z většiny autorových knih. Autor se na svých cestách setkává s mnoha příklady šťastných lidí, kteří by z našeho pohledu měli být spíše nešťastní a zarmoucení. A naopak mnozí lidé, kteří mají zdánlivě všechno, si stále stěžují a něco jim chybí. Četba na pokračování s výběrem některých pasáží.

Nejprve vám chci sdělit, co je naším společným plánem. Tématem je znovuobjevení života. Chtěl bych, aby naše setkání bylo co nejvíce uvolněné a příjemné. Půjde o jakési duchovní cvičení svého druhu. Ale domnívám se, že to bude spíše dialog.

Asi před deseti nebo dvanácti lety jsem objevil něco, co mi obrátilo život vzhůru nohama. Úplná revoluce. Stal jsem se novým člověkem. A právě o toto se s vámi rád podělím, takovým zvláštním způsobem. Možná mi řeknete: “Jak to, že jste se to dozvěděl teprve před deseti nebo dvanácti lety? Copak jste nečetl evangelia?” Samozřejmě jsem četl evangelia, ale neviděl jsem to. Bylo to přímo přede mnou, ale já jsem to neviděl.

Později, když už jsem to objevil, jsem to našel ve všech významných náboženských spisech, a byl jsem ohromen! Chci říci, že jdyž jsem o tom četl, nepoznal jsem to. Jako bych neviděl. Velice lituji, že jsem to neobjevil, když jsem byl mladší. Všechno mohlo být úplně jiné.

Jak dlouho bude trvat, než vám to předám? Celý den? Budu k vám upřímný: myslím si, že to nezabere více než dvě minuty. Ovšem pochopit to, porozumět tomu, vám možná potrvá dvacet let, patnáct let, deset let, deset minut, jeden den, tři dny, kdo ví. To záleží na vás.

Různí lidé mi za všechna ta léta řekli, že i v jejich životě došlo k zásadnímu převratu. Nebylo jich však mnoho. Bohužel jich bylo velmi málo. Řekl bych, že pokud mě uslyší jeden z tisíce lidí, kteří poslouchají, bude to docela dobrý výsledek. Je obtížné to slyšet? Je těžké to pochopit? Je to tak prosté, že by to pochopilo i sedmileté dítě. Není to úžasné? A když o tom dnes přemýšlím, sám sebe se ptám, proč jsem to neviděl?

Nevím. Nevím, proč jsem to neviděl, ale opravdu jsem to neviděl. Možná to někdo z vás uvidí dnes, nebo to alespoň částečně pochopí. Co

člověk potřebuje, aby porozuměl? Jen jedno: schopnost naslouchat. To je všechno. Umíte naslouchat? Pokud ano, pak byste to mohli pochopit. Ovšem naslouchat není tak jednoduché, jak byste si mohli myslet. Proč? Protože vždycky posloucháme na základě pevných představ, pevných postojů a předsudků. Naslouchat taky neznamená bezmezně všemu věřit. To je naivní. “Aha, on to říká, tak to беру.”

Nechci, aby mě kdokoli z vás poslouchal se slepou vírou. Chci tím říci, že víra vám může pomoci přijímat to, co vás učí církve můžete věřit Bibli a tak dále, ale mě s takovou vírou neposlouchejte. Chci, abyste zpochybňovali všechno, co říkám, abyste o tom přemýšleli, abyste se domě pustili. Klidně to udělejte - ptejte se kdykoli.

Ale poslouchat neznamená útočit, chápete? Budu vám říkat věci natolik nové, že si někteří z vás pomyslí, jestli jsem se nezbláznil, jestli nejsem úplně mimo. Pak budete v pokušení zaútočit. Když řeknete marxistovi, že na marxismu je něco špatného, pak se do vás pravděpodobně okamžitě pustí. Řeknete-li kapitalistovi, že na kapitalismu je něco špatného, hned se naježí. Řeknete Američanovi: “Poslyš, se Spojenými státy není něco v pořádku,” nebo Indovi, že se vám něco nelíbí na Indii - reakce bude stejná.

Naslouchat neznamená bezvýhradně věřit, neznamená to útočit. Neznamená to však ani souhlasit. Vypráví se o jednom jeuitském představeném, který byl velmi úspěšný, že se ho někdo zeptal: “Jak to, že jste tak úspěšný?” A on říká: “Je to velmi jednoduché. Se všemi souhlasím. Prostě souhlasím s každým.” A tazatel se ozve: “To je přece absurdní! Jak můžete být úspěšným představeným, když se všemi souhlasíte?” A on na to: “To je pravda. Jak bych mohl být úspěšným představeným, když s každým souhlasím?” Takže to neznamená, že se mnou budete souhlasit. Mohli byste se mnou nesouhlasit a pochopit to. Není to úžasné. Znamená to být bdělí. Jste bdělí, sledujete, posloucháte se svěží myslí. Není jednoduché poslouchat se svěží myslí, bez předsudků, bez pevně daných představ. (pokračování příště)

Dne 17. listopadu 2018 skonal **Doc. IVAN HADRABA**, ve věku 88 let.

Byl známým pražským lékařem ale také i v zahraničí nejen pro svou proslulost v oboru Prostetické Ortopedie ale také jako výborný člověk, věhlasný znalec muziky, literatury, výtvarného umění, zkrátka celého různého „kumštu“.

Po promoci na Karlově Universitě v roce 1955 pokračoval ve vzdělání v Kalifornii a pak v Německu, kde byl zaměstnán. Avšak rok 1968 vše zhatil..., pobyt v cizině měl zakázán. Pracoval na různých klinikách v Praze – plastické chirurgii, dětské, ortopedické až nakonec došel k prostetické rehabilitaci. Stal se zakladatelem této kategorie jakožto fakultního oboru.

Jeho 106 prací bylo publikováno – včetně jeho tří učebnic. Získal titul kandidát věd a byl vyznamenám Purkyněho Diplomem. Nejpopulárnější byl snad pro svou práci na prostetické rehabilitaci. I jeho syn má tutéž specializaci a je již mnoho let primářem v nemocnici na Homolce. Před několika lety přišel syn domů ustaraný. Prý budou mít nového ředitele v nemocnici na Homolce – moc přísného. Druhého dne však přišel domů radostně, protože prý první co nový šéf řekl, že se dočetl, že je tam zaměstnaný Dr. Hadraba a že šéfova matka o něm stále hovoří, že zachránil jeho nohu před amputací, když byl malý kluk a že se za dr. Hadrabu denně modlí.

V Americe trávil Dr. Hadraba několik let na Floridě „na penzi“. Dokud mu oči sloužily absolvovali jsme každou místní konferenci, přednášku, koncerty a jezdili jsme po světě.

Byl také věrným katolíkem – i Mons. Halík byl vždy na jeho straně při našich diskuzích a výměně názorů.

Ivan byl všemi oblíbený pro svůj nesmírně vzácný druh charakteru, byl skromný, taktní, zdvořilý až galantní a také nevýbojný. Přes veškeré úspěchy v akademickém světě, přes vybudování obrovského novogotického paláce, zůstával skromně v pozadí. Kéž ho Bůh přijme do svého království do své slávy navěky.

Alena Homoláčová, M.D.

**Vánoční mše svatá v české kapli Panny Marie Hostýnské
v národní svatyni Immaculate Conception
ve Washingtonu DC**

bude v neděli 6. ledna 2019. Začátek v 12.15pm

**Všichni jsou srdečně zváni. Přijďte s námi oslavit narození
Pána Ježíše - zazpívat koledy a poděkovat Pánu Bohu za víru.**

Blessed New Year 2019

“Mary treasured all these things and reflected on them in her heart.”

The world begins the year with noisemakers, fireworks, and cacophony. The Church begins the year at the manger with Mary, treasuring “all these things” and “reflecting on them in her heart.” The world begins the year with a noisy night; we Christians begin with “silent night.”

That which begins with a bang often ends in “dead silence.” That which begins in “live silence” often ends in a bang which changes the world. The Lord commands us, “Be still, and know that I am God”. He assures us, “By waiting and by calm you shall be saved, in quiet and in thrust your strength lies”. The “better part” is to sit at the Lord’s feet and listen to His words.

As we begin this new year, let us be “quick to hear, slow to speak, slow to anger”. In silence, there is revelation, joy, and peace. “It is good to hope in silence for the saving help of the Lord”. “Silence, all mankind, in the presence of the Lord! For He stirs forth from His holy dwelling”.

Pope’s 2019 Calendar

As of Dec. 19, the Vatican had confirmed the following papal trips: to Panama Jan. 23-27 for world Youth Day, to Abu Dhabi, United Arab Emirates, Feb. 3-5 for an interreligious meeting and a visit with the local Catholic community; to Morocco March 30-31; and to Bulgaria and Macedonia May 5-7.

And, if that is not enough, serious rumors are circulating about a summer visit to several countries in Africa to mark the 50th anniversary of the Symposium of Episcopal Conferences of Africa and Madagascar. And, at least twice in the past six months, he has said he hopes to visit Japan in 2019.

The 82-year-old Pope Francis may be preparing to log thousands of miles in the new year, but the Vatican schedules published for Panama

and for Abu Dhabi seem to indicate that at least the organizers of his trips believe he should slow down a bit.

Instead of an average of four important events each day – two in the morning and two after a midday break – the January and February itineraries stick closer to the idea of one morning and one late afternoon of evening event.

And his break for lunch and a rest has gone from three or four hours to four or five hours.

Of course, he and his local hosts always have filled a portion – sometimes a major portion – of those breaks with private meetings and lines of individuals to greet. Whether he or anyone else will enforce the daily pause remains to be seen.

Back at the Vatican, preparations are underway for the special Synod of Bishops focusing on the needs of the people, the land and the Church in the Amazon region. The synod will be held at the Vatican in October.

In June, the Vatican published the preparatory document, which was written around the theme “New Paths for the Church and for an Integral Ecology” and highlighted how closely intertwined is the fate of the environment, the people who live there and the Church that ministers there.

“Everything is connected,” Jesuit Father Fernando Lopez, founder of an Amazonian itinerant mission team, told Catholic News Service in July. “The Amazonian rivers connect the entire basin, and the rivers connect the biodiversity and the social diversity of the peoples and cultures.”

Meeting in Peru in January with indigenous people from throughout the region, Pope Francis pledged the Church’s “whole-hearted option for the defense of life, the defense of the earth and the defense of cultures” throughout the Amazon.

8. prosince na mariánském poutním místě Oran na severu Alžírsko bylo blahorečeno sedm trapistů zavražděných na jaře roku 1996 spolu s dalšími dvanácti alžírskými mučedníky 90. let.

13. prosince v červnu 2019 vstoupí v platnost nová legislativa, která celkově reorganizuje vládu Městského státu Vatikán. Účelem je zlepšit církevní služby, aby byly více zaměřené na poslání římského biskupa ve světě.

11. prosince v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha se uskutečnila ekumenická modlitba za zesnulého amerického prezidenta George H. W. Bushe, které se zúčastnil i velvyslanec USA v ČR Stephen B. King.

14. prosince píseň Tichá noc je můj oblíbený vánoční zpěv, svěřil se papež František na okraj středeční generální audience skupině rakouských poslanců, kteří jej vyhledali v souvislosti s dvoustým výročím vzniku jedné z nejznámějších vánočních melodií

19. prosince policejní zásah v noci na 19. prosince přinutil řeholnice v čínském městě Cicikar, aby během hodiny opustily svůj klášter. Úřady klášter a komunitu považovaly za ilegální, neboť se jednalo o součást podzemní církve. Biskup Wei Jingyi později řekl, že řeholní sestry už našly jiné místo k životu.

24. prosince For a country that is overwhelmingly Muslim, with only a small minority of Christians, this is huge: Iraq has made Christmas Day a national holiday, its government confirmed this morning. The Iraqi Cabinet approved an amendment to its national holidays law which creates a new official one 'on the occasion of the birth of Jesus Christ'. Previously, Christmas Day had been designated as a religious break only for the Iraqi Christian community, but the amendment extends the holiday to everyone.

25. prosince Na Svatopetrském náměstí se k tradičnímu vánočnímu poselství Urbi et Orbi sešlo 50 000 věřících z celého světa. Papež František vyjádřil své přání bratrství, bratrství mezi lidmi všech národů a kultur, mezi lidmi rozdílných názorů a různých náboženství. Před závěrečným požehnáním Městu a světu papež připomněl několik zemí světa, kde je potřeba míru a smíření, vzpomněl především na křesťany, kteří oslavují Vánoce v nepřátelském prostředí a vyjádřil naději, aby všechny menšiny mohly žít v náboženské svobodě.

Děkujeme za podporu české misie a Zvonu

v **minulém období přispěli:** Jana Minar, Mila Kania, Tomas a Daniela Brabec, Karel Chrobak, Peter a Marta Kania, Kvetuse a Monica Dema, Vera Lepsik, Jana Dickerson, Pat a Ed Babor, Henrietta Hubata, Antonin a Radmila Bartos, Josef a Zelmira Lazarovi, Vaclav a Maria Jelinkovi, Paul Kopecky, Frank Schulz, Jitka Blaha, Ingrid Chybik, Gustav a Slavka Ulc, Bohdan a Jirina Kowalykovi, Joseph Melko, Emil Wcela, Jirina Voboril, Martin Smetana, N.K. Granzotti, Helen Otypka, William Jakovac, Vladimir a Jana Pavlovsky, Libuse Kralicek.

Blahopřejeme k narozeninám

v **měsíci lednu:** Maxim Jan Nehybka 1. ledna, Zuzka Petrova 1. ledna, Denny Rutar 4. ledna, Barbora Weirich 12. ledna, Jiří Hnízda 16. ledna, Irene Mergl 17. ledna, Milan Sikorjak 20. ledna, Milan Večeřa 21. ledna, Marta Kotyza 25. ledna, Nela Brabec 27. ledna, Olga Ludvik 27. ledna, Marianne Solfronk 28. ledna, Norika Krupka Janík 30. ledna.

úmysly mší svatých v lednu 2019

datum	úmysl	dárce
1. ledna	Za rodiče Bednářovy a syna Jana	rodina Bláhova
6. ledna	Mše ve WDC - Za Hannu Crowe	Pavel Pecháček
9. ledna	Za + Antonína Kočicu	rodina Krupkova
10. ledna	Za + Dr. Vladimíra Brotánka	Jana Brotánková
13. ledna	Za + Rudy Mináře (25 let)	Jana Minar
14. ledna	Za + manžela Ing. Arch. Zdeňka Homoláče	Alena Homoláčová
16. ledna	Za + Doc. Ivana Hadrabu	Alena Homoláčová
20. ledna	Za Stanislava a Ludmilu Kotyzovy, za Rudolfa a Helenu Polákovy a za Bohumila a Marii Urbanovy	rodina Kotyzova
23. ledna	Za + Bohdu Chism	Jana Minar
25. ledna	Za rodiče Klusáčkovy	J. a B. Kowalykovi
27. ledna	Za + otce a celou rodinu Kocurkovu	Fr. Antonín
31. ledna	Za Ivanku Kowalyk-Berger a celou rodinu	J. a B. Kowalykovi

ZVON vydává Czech Catholic Mission in NYC, Inc 110-06 Queens Blvd. Forest Hills, NY 11375 Tel: (718) 575 8959 - šeky na podporu pro časopis a misi: Czech Catholic Mission in NYC - na mše svaté: Rev. Antonín Kocurek - Krajanské bohoslužby jsou každou neděli v 10.30 am v dolním kostele Panny Marie Karmelské 23-25 Newtown Ave, Astoria NY příležitost ke sv. zpovědi před i po mši svaté. Po bohoslužbách následuje společné pohoštění v Parish Hall - adresa českého kněze: Rev. Antonín Kocurek, 110-06 Queens Blvd., Forest Hills, NY 11375 Tel: (718) 575 8959 - E-mail: zvonnews@gmail.com web: www.zvon.info
Slovenská mše sv. každou neděli v 10.15 u sv. Jana Nepomuckého na Manhattanu
(1st Ave a 66th St.) <http://www.luxnewyork.net>

"Jako křesťan nevěřím ve smrt bez vzkříšení. Jestli mě zabijí, budu vzkříšen spolu s lidmi El Salvadoru. To říkám naprosto upřímně."

- řekl před svým zavražděním salvadorský arcibiskup Oscar Arnulfo Romero, jeden z mnoha umučených obránců lidských práv Latinské Ameriky. Neskutečně tíživé poměry, které vládou na tomto kontinentu s největší zadlužeností a zároveň s největším počtem katolíků na zeměkouli, jsou většinou z nás velmi vzdálené. Narodil se 15.8. 1917 v horském městečku Ciudad Barrios ve východním Salvádoru. Ve třinácti začal uvažovat o kněžském povolání - nějaký čas strávil v semináři v San Miguel, poté odešel studovat teologii do San Salvadoru a po roce a půl byl vyslán na Gregoriánskou univerzitu do Říma, kde byl také r. 1942 vysvěcen na kněze.

V r. 1974 byl jmenován biskupem v odlehlé diecézi ve východním Salvádoru, kde se věnoval především pastorační péči - objížděl svým jeepem odlehlé vesničky, kázal tam, oddával, křtil a zpovídal. V tomto období začínala v Salvádoru růst moc armády a rozmáhalo se pronásledování a útlak chudých občanů. Prvořadým problémem bylo soustředění pozemků v rukou několika málo bohatých velkostatkářů. Jediným východiskem byla agrární reforma, o kterou se v r. 1976 pokusila salvadorská vojenská vláda, avšak jejím cílem byla spíše industrializace země než pomoc chudým. Když bylo Romerovi 59 let, byl jmenován arcibiskupem v San Salvadoru.

Několik týdnů po jeho zvolení byl zavražděn jezuita Rutilio Grande - jeden ze zakladatelů Federace křesťanských rolníků, kteří bojovali za práva salvadorských chudých. Od této chvíle Romero stál výhradně a vždy na straně chudých a utiskovaných a nevyhnutelně směřoval ke své mučednické smrti.

Koncem 70. let byl v Nikaragui svržen Somozův vojenský režim a také ve Venezuele, Costa Rice, Kolumbii a Mexiku byly zvoleny civilní vlády. V Salvádoru však nadále panoval teror a neustálé pronásledování, vznikla dokonce militantní skupina "Bílí válečníci", která otevřeně hrozila vyvražděním všech jezuitů. Romero dostal svému arcibiskupskému heslu - Sentire cum ecclesia - spolecit s církví. Situace se zhoršovala a hrozila občanská válka. Heslo "Buď patriot! Zabij kněze!" bylo čím dál populárnější. Během prosince 1979 bylo zavražděno 281 lidí. Také Romero byl v neustálém ohrožení. Krátce před smrtí mu jeden důstojník nabídl neprůstřelné auto, ale on ho odmítl: "Dokud nebudete chránit můj lid, nemohu od vás přijmout ochranu." A od té doby raději nezaměstnával ani řidiče.

24.3.1980 Romero sloužil jako obvykle odpolední mši v nemocniční kapli a najednou se ozvala rána, která ho zasáhla přímo do srdce. Jeho smrt, stejně jako smrt tisíce dalších, nikdo nevyšetřoval, nikdo se nad ní nepozastavil. Jen jeden jezuitský teolog, který byl zavražděn o několik dnů později, rovněž při mši, poznamenal: "S arcibiskupem Romerem Bůh navštívil Salvador."